

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 29 listopada 2021 r.

Pozycja 183

POSTANOWIENIE

z dnia 20 października 2021 r.

Sygn. akt Ts 154/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki – przewodniczący
Michał Warciński – sprawozdawca
Julia Przyłębska,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 11 marca 2020 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.I.L., J.P. i I.T.,

po s t a n a w i a:

uwzględnić zażalenie i nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 14 października 2019 r. (data nadania) M.I.L., J.P. i I.T. (dalej: skarżący), reprezentowani przez pełnomocnika z wyboru, wystąpili o stwierdzenie, że: 1) art. 190 i art. 153 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.; dalej: p.p.s.a.) w zakresie, „w jakim wiążą sąd, któremu sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania, co do wykładni prawa dokonanej w tej sprawie przez Naczelny Sąd Administracyjny, gdy stanowisko sądu II instancji jest sprzeczne ze stanowiskiem zajęтым przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku zakresowym wydanym w tej samej sprawie w ramach odpowiedzi na pytanie prawne zadane mu przez sąd I instancji”, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 2 w związku z art. 64 ust. 1 i 2, art. 45 i art. 193 w związku z art. 190 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonego w Paryżu dnia 20 marca 1952 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175/1; dalej: Protokół nr 1 do Konwencji); 2) art. 156 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.; dalej: k.p.a.) w zakresie, „w jakim nie wyłącza dopuszczalności stwierdzenia nieważności decyzji wydanej z rażącym naruszeniem prawa, gdy od wydania decyzji nastąpił znaczny upływ czasu, a decyzja była podstawą przywrócenia 6-miesięcznego terminu do złożenia wniosku dekreto-owego, tj. wniosku w trybie art. 7 ust. 1

dekretu z 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279, ze zm.) o przyznanie prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym”, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Zarządzeniem z 17 grudnia 2019 r. sędzia Trybunału Konstytucyjnego wezwał skarżących do usunięcia braków formalnych skargi m.in. przez sprecyzowanie, w jaki sposób art. 190 i art. 153 p.p.s.a. oraz art. 156 § 2 k.p.a. – we wskazanym w skardze zakresie – naruszają wymienione w skardze konstytucyjnej ich wolności lub prawa. Zarządzenie doręczono pełnomocnikowi skarżących 30 grudnia 2019 r. Pismem procesowym z 3 stycznia 2020 r. (data nadania) skarżący ustosunkowali się do powyższego wezwania.

Postanowieniem z 11 marca 2020 r. (doręczonym skarżącym 19 marca 2020 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Trybunał uznał, że tylko art. 190 i art. 153 p.p.s.a. były podstawą ostatecznego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie i w związku z tym bezpodstawne było uczynienie przedmiotem kontroli art. 156 § 2 k.p.a. Zdaniem Trybunału skarżący również niewystarczająco wyjaśnili, w jaki sposób treść kwestionowanych przepisów wpłynęła na naruszenie ich konstytucyjnych praw lub wolności. Podniósł następnie, że analizowane zarzuty dotyczą aktu stosowania prawa, podczas gdy przedmiotem skargi konstytucyjnej może być tylko akt normatywny. Trybunał przypomniał także, że art. 190 Konstytucji ma charakter jedynie ustrojowy, zaś art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji nie może stanowić wzorca kontroli w niniejszej sprawie.

W sporządzonym przez pełnomocnika piśmie procesowym, wniesionym do Trybunału 20 marca 2020 r. (data nadania), skarżący złożyli zażalenie na postanowienie z 11 marca 2020 r., wnosząc o jego uchylenie w całości i nadanie dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący zarzucili naruszenie art. 188 pkt 5 w związku z art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 61 ust. 4 w związku z art. 53 ust. 1 u.o.t.p.TK przez odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Skarżący stwierdzili konieczność wyeliminowania z systemu prawa przepisu – jako niekonstytucyjnego – na podstawie którego sąd administracyjny orzekł w ich sprawie w oparciu o postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego, które nie uwzględnia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 12 maja 2015 r. (sygn. P 46/13, OTK ZU nr 5/A/2015, poz. 62), stwierdzającego niekonstytucyjność art. 156 § 2 ustawy z dnia 4 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.) w zakresie, w jakim nie wyłącza dopuszczalności stwierdzenia nieważności decyzji wydanej z rażącym naruszeniem prawa, gdy od wydania decyzji nastąpił znaczny upływ czasu, a decyzja była podstawą nabycia prawa lub ekspektatywy. Podkreślili oni również, że przyjęcie, iż skarga nie wykazuje, jakie konstytucyjne wolności lub prawa i w jaki sposób zostały naruszone, a ich zarzuty dotyczą aktu stosowania prawa – jest błędne. W złożonym zażaleniu podniesiono następnie, że skargą objęte są określone przepisy, których brzmienie – nie zaś, jak błędnie przyjął Trybunał Konstytucyjny, zastosowanie – doprowadziło do naruszenia konstytucyjnych praw skarżących.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego postanowienia. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym. Bada w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdzono istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał Konstytucyjny w obecnym składzie stwierdza, że zarzuty sformułowane przez skarżących w zażaleniu uzasadniają nadanie skardze dalszego biegu. Zdaniem Trybunału w przypadku rozpatrywanej skargi konstytucyjnej zachodzą wątpliwości w zakresie podniesionych w niej zarzutów, które wymagają zbadania na etapie rozpoznania merytorycznego.

Mając powyższe na względzie, Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p.TK – postanowił uwzględnić zażalenie i nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.